Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
EVGENI TANCHEV
föredraget den 8 mars 2018 [1]

Mål C-34/17

Eamonn Donnellan
mot
The Revenue Commissioners

(begäran om förhandsavgörande från High Court (Irland))

”Rådets direktiv 2010/24/EU – Ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder – Delgivning av en fordran efter, och inte före, utfärdandet av en begäran om indrivning på grundval av det enhetliga dokument som medger verkställighet enligt artikel 12 i direktiv 2010/24 – Tillåtligheten av att verkställighet av fordran enligt artikel 14 i direktiv 2010/24 bestrids i den anmodade medlemsstatens domstolar – Artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Rätten till effektivt domstolsskydd”

I. Inledning

1. I det nationella förfarandet begärs att EU-domstolen ska besluta om vilka konsekvenser som följer av att administrativa böter till ett högt belopp (den omtvistade fordran) utdömts av medlemsstat A (i detta fall Grekland) [2] mot en person med hemvist i medlemsstat B (i detta fall Irland) under förhållanden som innebar att medlemsstat A inte delgav denna person den omtvistade fordran förrän efter det att – och alltså inte innan – medlemsstat A till medlemsstat B hade utfärdat ett enhetligt dokument som medger verkställighet av den omtvistade fordran (nedan kallat det omtvistade verkställighetsdokumentet). Det omtvistade verkställighetsdokumentet utfärdades enligt artikel 12 i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder. [3]

2. Vilket utrymme finns det, om något alls, för att en sådan person ska kunna angripa det omtvistade verkställighetsdokumentet i domstolarna i medlemsstat B (Irland) snarare än i medlemsstat A (Grekland) på grundval av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) och rätten till ett effektivt domstolsskydd? [4]

1 Originalspråk: engelska.

2 När det gäller frågan om de böter som utdömts i det nationella förfarandet är en straffrättslig påföljd snarare än en administrativ påföljd och därför faller utanför tillämpningsområdet för artikel 2 i direktiv 2010/24, och om detta ska avgöras av domstolarna i den anmodade eller den sökande medlemsstaten, se nedan punkt 90.

3 EUT L 84, 2010, s. 1.

4 Direktiv 2010/24 föregicks av rådets direktiv 2008/55/EG av den 26 maj 2008 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder (EUT L 150, 2008, s. 28) och rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar(EGT L 73, 1976, s. 18). Direktiv 2008/55 upphävdes genom direktiv 2010/24. Direktiv 76/308 upphävdes genom direktiv 2008/55. Eftersom tidsramen för den aktuella tvisten berör både direktiv 2008/55 och direktiv 2010/24, är båda direktiven relevanta i det nationella målet.

3. Jag kommer att söka en lösning av detta problem genom att först sammanfatta de yttranden som getts in till domstolen. Jag ska sedan förklara varför jag anser att domstolens dom i *Kyrian*,[5] i förening med de skyldigheter som följer av rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47[6] i stadgan, är av central betydelse för att avgöra tvisten. Jag kommer därefter att förklara varför den första punkten i artikel 14 i direktiv 2010/24 måste tolkas i enlighet med den ordningsföljd som införts för det samarbete som ska ske enligt direktiv 2010/24, som anger att ett informationsutbyte ska föregå delgivning av en fordran, vilken i sin tur ska föregå utfärdandet enligt artikel 12 i direktiv 2010/24 av ett enhetligt dokument som medger verkställighet.

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

4. I artikel 47 i stadgan, som har rubriken ”Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol”, föreskrivs i de två första styckena följande:

”Var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Var och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag. Var och en ska ha möjlighet att erhålla rådgivning, låta sig försvaras och företrädas.”

B. Unionsrätt

5. I artikel 4.1 i direktiv 2008/55 stadgades följande:

”På begäran av den sökande myndigheten ska den anmodade myndigheten tillhandahålla alla upplysningar som skulle kunna vara av värde för den sökande myndigheten vid indrivningen av dess fordran.

För att erhålla dessa upplysningar ska den anmodade myndigheten utnyttja sina befogenheter enligt de lagar och andra författningar som gäller för indrivning av liknande fordringar som uppstår i den medlemsstat där denna myndighet har sitt säte.”

6. I artikel 5.1 och artikel 5.2 i direktiv 2008/55 föreskrevs följande:

”1. Den anmodade myndigheten ska på begäran av den sökande myndigheten och i enlighet med gällande rättsregler om delgivning av liknande dokument eller beslut i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, delge mottagaren alla dokument och beslut, inklusive handlingar av juridisk natur, som härstammar från den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte och som hänför sig till en fordran och/eller dess indrivning.

5 Dom av den 14 januari 2010, *Kyrian* (C-233/08, EU:C:2010:11).

6 I dom av den 16 maj 2017, *Berlioz Investment Fund* (C-682/15, EUC:2017:373, punkt 54 och där angiven rättspraxis) slog domstolen fast att ”principen om ett effektivt domstolsskydd utgör en allmän princip i unionsrätten, vilken numera kommer till uttryck i artikel 47 i stadgan. Genom artikel 47 i stadgan säkerställs att det skydd som föreskrivs i artikel 6.1 i Europakonventionen även gäller inom unionsrätten. Nedan hänvisas därför enbart till [artikel 47 i stadgan]”.

2. En begäran om delgivning ska ange den berörda mottagarens namn, adress och andra för identifiering relevanta uppgifter som den sökande myndigheten normalt har tillgång till, typ och ämne i det dokument eller beslut som ska överlämnas, om så är nödvändigt gäldenärens namn, adress och andra för identifiering relevanta uppgifter som den sökande myndigheten normalt har tillgång till och den fordran, till vilken dokumentet eller beslutet hänför sig, samt alla övriga användbara upplysningar."

7. I skäl 4 i direktiv 2010/24 anges bland annat följande:

"… [att det är] nödvändigt med omfattande anpassningar och [att] enbart en ändring av det befintliga direktivet 2008/55/EG [inte är] tillräckligt. Detta bör därför upphävas och ersättas med en ny rättsakt som bygger på resultatet av direktiv 2008/55/EG, men som innehåller bestämmelser om tydligare och exaktare regler, då så är nödvändigt."

8. I skäl 12 i direktiv 2010/24 anges följande:

"I samband med indrivningsförfarandet i den anmodade medlemsstaten kan den berörda personen bestrida fordran, delgivningen från myndigheterna i den begärande medlemsstaten eller det dokument som medger verkställighet. I sådana fall bör det föreskrivas att den berörda personen ska begära prövning vid behörig instans i den sökande medlemsstaten och att den anmodade myndigheten, såvida inte den sökande myndigheten begär annat, ska avbryta eventuella verkställighetsåtgärder som den inlett till dess att den sökande medlemsstatens behöriga instans har fattat ett beslut."

9. I skäl 20 i direktiv 2010/24 anges, bland annat, att ett mål för direktivet är "att föreskriva ett enhetligt system för bistånd för indrivning på den inre marknaden".

10. I skäl 21 i direktiv 2010/24 anges följande:

"Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna."

11. Artikel 8 i direktiv 2010/24 har rubriken "Begäran om delgivning av vissa handlingar rörande fordringar". Punkterna 1 och 2 i den artikeln lyder:

"1. Den anmodade myndigheten ska på begäran av den sökande myndigheten delge mottagaren alla handlingar, inbegripet de som är av juridisk karaktär, från den sökande medlemsstaten vilka rör en fordran enligt artikel 2 eller indrivning av en sådan.

Begäran om delgivning ska åtföljas av ett standardformulär med åtminstone följande uppgifter:

a) Namn, adress och andra uppgifter som är relevanta för identifiering av mottagaren.

b) Syftet med delgivningen och den tidsfrist inom vilken delgivningen ska utföras.

c) En beskrivning av den bifogade handlingen samt den berörda fordrans art och belopp.

d) Namn, adress och andra kontaktuppgifter avseende

   i) det kontor som är ansvarigt för den bifogade handlingen och, om detta inte är detsamma,

   ii) det kontor som kan lämna ytterligare upplysningar om den delgivna handlingen eller om möjligheterna att bestrida betalningsskyldigheten.

2. Den sökande myndigheten ska begära delgivning enligt denna artikel endast när den inte kan utföra delgivningen i enlighet med gällande bestämmelser för delgivning av den berörda handlingen i den sökande medlemsstaten, eller när sådan delgivning skulle medföra orimliga svårigheter.”

12. Artikel 14 i direktiv 2010/24 har rubriken ”Tvister”. Punkterna 1 och 2 i den artikeln lyder:

”1. Tvister avseende fordran, det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och tvister avseende giltigheten av en delgivning som gjorts av en behörig myndighet i den sökande medlemsstaten ska prövas av den sökande medlemsstatens behöriga instanser. Om fordran, det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten i samband med indrivning bestrids av en berörd part ska den anmodade myndigheten informera den berörda parten om att eventuell talan ska väckas vid behörig instans i den sökande medlemsstaten i enlighet med den lagstiftning som gäller där.

2. Tvister som rör verkställighetsåtgärder som vidtagits i den anmodade medlemsstaten eller giltigheten av en delgivning som utförts av en behörig myndighet i den anmodade medlemsstaten ska prövas av den behöriga instansen i den medlemsstaten i enlighet med dess lagar och förordningar.”

III. Bakgrund till det nationella målet och tolkningsfrågorna

13. År 2002 blev Eamonn Donnellan (nedan kallad käranden), född 1979 i County Galway, Irland, anställd som lastbilschaufför av TLT International Limited i County Westmeath. I juli 2002 fick han av sin arbetsgivare i uppdrag att bege sig till Grekland med lastbil för att hämta 23 lastpallar med olivolja. Den 27 juli 2002, då han befann sig ombord på en färja till Italien, på väg tillbaka från Grekland till Irland, inspekterade de grekiska tullmyndigheterna lastbilen och upptäckte ett stort antal icke deklarerade paket cigaretter,[7] som var gömda bland lastpallarna med olivolja. Käranden häktades och dömdes två dagar senare för bland annat smuggling. I oktober 2002 upphävde Efetio Patron (Appellationsdomstolen i Patras, Grekland) den fällande domen och beslöt att käranden skulle friges omedelbart, varefter han återvände till Irland.

14. Sex år och sex månader senare, den 27 april 2009, ålade det grekiska tullkontoret i Patras, genom taxeringsbeslut av den 27 april 2009 (nedan kallat 2009 års taxeringsbeslut), käranden att betala den omtvistade fordran. Fordran avsåg böter på 1 097 505,00 euro för påstådd smuggling av cigaretter i strid med den grekiska tullagstiftning som var i kraft år 2002.

15. Den 19 juni 2009 skickade den grekiska ambassaden i Irland med rekommenderat brev en ”inbjudan” till käranden, som angavs enbart med namn och bosättningsort. De dokument som käranden genom denna ”inbjudan” uppmanades att granska uppgavs komma från det grekiska finansministeriet. Däremot angavs inte i ”inbjudan” att dokumenten rörde den omtvistade fordran.

16. Den hänskjutande domstolen anser att det är utrett att käranden inte mottog inbjudan av den 19 juni 2009. Detta styrks av Greklands skriftliga yttrande som beskriver inbjudan av den 19 juni 2009 som ett händelseförlopp i vilket den grekiska ambassaden utan framgång försökte delge käranden taxeringsbeslutet, vilket upprepades av den grekiska regeringens ombud vid förhandlingen.

7 Enligt handlingarna i målet rörde det sig om 171 800 cigarettpaket.

17. Vid förhandlingen kunde den grekiska regeringens ombud inte upplysa om huruvida de grekiska myndigheterna dessutom hade ombesörjt att käranden hade delgetts 2009 års taxeringsbeslut med bistånd av den anmodade myndigheten enligt artiklarna 4 och 5 i direktiv 2008/55 (begäran om upplysningar, respektive delgivning), vilket var de åtgärder som gällde vid den aktuella tidpunkten. Det finns ingenting i handlingarna i målet som tyder på att denna metod för ömsesidigt bistånd kom till användning.

18. Enligt beslutet om hänskjutande ansågs käranden ha delgetts enligt grekisk lag genom offentliggörande av ett meddelande i Greklands officiella tidning den 15 juli 2009. Emellertid uppgav den grekiska regeringens ombud vid förhandlingen att käranden fick full kännedom om målet mot honom först långt senare, nämligen den 14 november 2013, då han mottog och bekräftade mottagandet av 2009 års taxeringsbeslut och en översättning av beslutet till engelska. [8] Detta inträffade efter det att käranden, genom sina irländska ombud, hade försökt få närmare upplysningar om det omtvistade verkställighetsdokumentet från de anmodade myndigheterna.

19. Käranden underrättades om det omtvistade verkställighetsdokumentet genom skrivelse av den 14 november 2012, sedan den sökande myndigheten hade framställt en begäran om indrivning till den anmodade myndigheten. Käranden mottog en skrivelse daterad till nyssnämnda datum från den anmodade myndigheten, varigenom han informerades om den omtvistade fordran och ålades att betala denna fordran på 1 507 971, 88 euro. Skrivelsen innehöll en kopia av det omtvistade verkställighetsdokumentet, som utfärdats av den sökande myndigheten i enlighet med artikel 12 i direktiv 2010/24, men ingenting mer än detta. Skrivelsen från den anmodade myndigheten innehöll också en särskild begäran om betalning inom 30 dagar av 1 507 971, 88 euro och information om följderna av att inte efterkomma denna begäran (betalningskravet). Dessa följder innefattade verkställighetsförfarande och hänvändelse till kronofogde eller utmätningsman för att få kärandens egendom utmätt.

20. I stället för att angripa 2009 års taxeringsbeslut och det omtvistade verkställighetsbeslutet i Grekland, väckte käranden, den 11 juni 2014, talan vid High Court of Ireland mot den anmodade myndigheten och yrkade bland annat att begäran om verkställighet av fordran i Irland skulle efterges, skadestånd för påstått åsidosättande av hans (irländska) konstitutionella rättigheter, samt för vårdslöshet och förtal från den anmodade myndighetens sida. Käranden erhöll den 12 december 2014 ett interimistiskt beslut om uppskov med verkställighet i Irland av den omtvistade fordran intill dess det irländska domstolsförfarandet avslutats.

21. Under det irländska förfarandet upptogs bevisning från en grekisk sakkunnig i offentlig rätt. Denne hade den 19 november 2015 gett in ett skriftligt utlåtande som klargjorde att tidsfristen för käranden för att överklaga beslutet till grekiska domstolar enligt grekisk lag hade löpt ut i oktober 2009. Enligt beslutet om hänskjutande berodde detta delvis på att kungörelsedelgivning enligt det grekiska förvaltningssystemet (offentliggörande på grekiska språket i en offentlig tidning och påstådd delgivning genom den grekiska ambassaden i Irland) var tillräckligt och bindande enligt Symvoulio tis Epikrateias (Högsta förvaltningsdomstolen, Grekland) domar 2436 och 2437 från 2012. Såsom noterats ovan skedde offentliggörandet den 15 juli 2009.

22. I beslutet om hänskjutande har den nationella domstolen uppgett att den har kommit till slutsatsen att ett överklagande i de grekiska domstolarna, som ingetts efter den anmodade statens begäran av den 14 november 2012, inte skulle vara framgångsrikt. Detta bestreds i den grekiska regeringens skriftliga inlaga och bestreds även av dess ombud vid förhandlingen.

8 Jämför beslutet om hänskjutande som anger att käranden fick kännedom om alla detaljer i 2009 års taxeringsbeslut först genom en skrivelse av den 14 mars 2014. I detta yttrande kommer jag att hänvisa till det datum som den grekiska regeringen uppgav vid förhandlingen.

23. Under dessa förhållanden beslöt High Court of Ireland att vilandeförklara målet och att hänskjuta följande fråga till EU-domstolen för ett förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF:

”Utgör artikel 14.1 och artikel 14.2 i direktiv 2010/24 hinder för High Court of Ireland att vid avgörande av huruvida ett ’enhetligt dokument som medger verkställighet’, utfärdat den 14 november 2012 av tullkontoret i Patras avseende administrativa avgifter och böter till ett belopp på 1 097 505,00 euro som påförts den 15 juli 2009 för påstådd smuggling den 26 juli 2002, kan verkställas i Irland,

i) tillämpa rätten till ett effektivt rättsmedel och till en rättvis rättegång inom skälig tid för en medborgare i Irland och i Europeiska unionen med avseende på begäran om verkställighet,

ii) beakta ändamålen i direktiv 2010/24 att ge ömsesidigt bistånd (skäl 20 i direktiv 2010/24) och att fullgöra skyldigheten att lämna ett vidare bistånd i enlighet med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) (skäl 17 i direktiv 2010/24), såsom medborgares rätt till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan och artikel 13 i Europakonventionen,

iii) ta hänsyn till gemenskapsrättens fulla verkan för dess medborgare?”

24. Skriftliga yttranden ingavs av käranden, den anmodade myndigheten, den grekiska regeringen och Europeiska kommissionen. Samtliga deltog i förhandlingen som ägde rum den 18 januari 2018.

IV. Sammanfattning av ingivna yttranden

25. Käranden medger att lydelsen av artikel 14.1 i direktiv 2010/24 förefaller kräva att frågor som hänför sig till fordran och delgivningen av det ursprungliga taxeringsbeslutet eller det enhetliga dokumentet som medger verkställighet ska behandlas i den sökande medlemsstaten (i detta fall Grekland), och att artikel 14.2 anger att tvister rörande verkställighetsåtgärder i den anmodade medlemsstaten ska prövas av den behöriga instansen i den medlemsstaten. Käranden noterar emellertid att domstolen i *Kyrian*[9] fann att det kan finnas undantag från vad som sägs i direktivet för att säkerställa att grundläggande rättigheter skyddas, och han anser att domstolens dom i *Kyrian* utgör stöd för hans talan.

26. Käranden hänvisar bland annat till avsnitt i *Kyrian* i vilka det framhålls att syftet med effektiv delgivning av samtliga handlingar och beslut, vilket utgör en integrerad del av direktiv 76/308, inte kan uppnås utan iakttagande av de legitima intressena hos mottagarna av sådana delgivningar,[10] att en av delgivningens funktioner är att göra det möjligt för mottagaren att hävda sina rättigheter,[11] att både föremålet och grunderna för en begäran måste identifieras med rimlig säkerhet[12] (vilket i *Kyrian* innebar delgivning på det officiella språket i den medlemsstat i vilken den anmodade myndigheten var belägen)[13] och att det, med hänsyn till att direktiv 76/308 inte angav följderna av att detta krav inte var uppfyllt, ”ankommer på den nationella domstolen att tillämpa sin nationella rätt, samtidigt som den ska säkerställa gemenskapsrättens fulla verkan. Detta innebär att den nationella domstolen kan vara tvungen att tolka en nationell bestämmelse, som utarbetats med avseende på en rent nationell situation, i syfte att tillämpa den på den gränsöverskridande situationen i fråga”.[14]

9 Dom av den 14 januari 2010 (C-233/08, EU:C:2010:11).

10 Ibid., punkt 57 och där angiven rättspraxis.

11 Ibid., punkt 58.

12 Ibid., punkt 59.

13 Ibid., punkt 60.

14 Ibid., punkt 61, med hänvisning till dom av den 8 november 2005, *Leffler* (C-443/03, EU:C:2005:665).

27. Käranden framhåller att det är utrett att han inte hade kännedom om att fordran existerade förrän den 14 november 2012. Han hävdar vidare att han gick miste om sin rätt till en rättvis rättegång två gånger, eftersom han inte underrättades om den första förhandlingen som hölls i Grekland,[15] och inte heller fick kännedom om 2009 års taxeringsbeslut för att kunna överklaga det. Han erinrar om att enligt irländsk lag medför den omständigheten att en person inte tillåts delta i förfarandet eller inte delges ett beslut av sådan art som det som nu är aktuellt i det nationella målet att beslutet inte kan verkställas. Käranden erinrar vidare om att det framhölls för den hänskjutande domstolen att de grekiska myndigheterna inte hade vidtagit några åtgärder för att använda någon unionsrättslig mekanism för delgivning av handlingar och försäkra sig om att han hade kännedom om 2009 års taxeringsbeslut och att ingen bevisning om detta hade framlagts för domstolen.

28. Käranden åberopar även rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (nedan kallad Europadomstolen) rörande tolkningen av artikel 6 i Europakonventionen, vilken innebär att tvistande parter ska kallas till domstolsförhandlingar på sådant sätt att de inte endast får kännedom om tid och plats för förhandlingen utan också att de får tillräckligt med tid för att förbereda ett mål och närvara vid en domstolsförhandling och att ett formellt översändande av ett delgivningsbrev utan några garantier för att det kommer att nå parten i god tid inte kan betraktas som en korrekt delgivning.[16] Vidare hänvisar käranden till *Kapetanios m.fl. mot Grekland*[17], varav framgår att Europadomstolen har slagit fast att beslut om administrativa böter som åläggs personer vilka tidigare anklagats för smuggling men frikänts strider mot artikel 6.2 i Europakonventionen om oskuldspresumtion, och mot artikel 4 i protokoll nr 7 till denna konvention om rätten att inte bli åtalad eller bestraffad två gånger för samma brott. Käranden har slutligen lyft frågan huruvida böter av en sådan storleksordning som i detta fall, med hänsyn till avgörandet i *Kapetanios m.fl. mot Grekland*, lämpar sig för att betraktas som en administrativ påföljd och om de inte snarare borde anses som en straffrättslig påföljd.

29. Den anmodade myndigheten framhåller att det omtvistade verkställighetsdokumentet avfattades på engelska, utfärdandedatumet angavs till den 14 november 2012, och att det överlämnades till käranden genom en skrivelse av samma datum. I det nationella förfarandet har det inte framförts några anmärkningar beträffande det omtvistade verkställighetsdokumentets form eller innehåll, eller beträffande de åtgärder som vidtagits av den anmodade myndigheten i Irland. Käranden bekräftade i korsförhör den 27 oktober 2015 att han förstod det omtvistade verkställighetsdokumentet och att han hade underrättats om att en tvist angående de krav som framställdes i dokumentet skulle handhas av den sökande myndigheten i Grekland. Käranden bekräftade också att han hade mottagit adressen till den sökande myndigheten i Grekland och att den anmodade myndigheten i Irland hade meddelat honom att den inte skulle vidta någon ytterligare åtgärd medan han tog upp frågan med den sökande myndigheten.

30. Den 11 juni 2014 inledde käranden i stället ett förfarande i de irländska domstolarna som ledde till beslutet om hänskjutande.

31. Den anmodade myndigheten finner det utrett att enligt artikel 14 i direktiv 2010/24 måste sådana klagomål som käranden framför behandlas i Grekland, vilket framgår både av ordalydelsen av nämnda artikel och av skäl 12 och 20 i direktiv 2010/24. En motsatt läsning skulle urholka den rättsliga ram som skapats av direktiv 2010/24 och undergräva systemet för ömsesidigt bistånd och särskilt artikel 12 i direktiv 2010/24. Med hänsyn härtill måste frågor om det omtvistade verkställighetsdokumentets, och därmed stadgans, processuella och materiella giltighet behandlas vid de grekiska domstolarna.

15 Detta bestreds av Greklands ombud vid förhandlingen. Se nedan punkt 76.

16 Europadomstolen, 1 mars 2012, *Kolegovy mot Ryssland*, CE:ECHR:2012:0301JUD001522605, § 40.

17 Europadomstolen, 30 april 2015, *Kapetanios m.fl. mot Grekland*, CE:ECHR:2015:0430JUD000345312.

32. Den anmodade myndigheten hävdar att eftersom käranden inte angrep det omtvistade verkställighetsdokumentet i Grekland blev denna myndighet tvungen att enligt artikel 13.1 i direktiv 2010/24 behandla yrkandet som om det var ett yrkande enligt irländsk rätt. Om käranden nu skulle vidta åtgärder för att bestrida det omtvistade verkställighetsdokumentet, skulle enligt irländsk lag det förfarande som inletts av den anmodade myndigheten automatiskt bli vilande. [18]

33. Den anmodade myndigheten anser att domen i målet *Kyrian* är av ett annat slag av den anledningen att den avsåg en situation där klagomål hade framförts mot att den anmodade myndighetens delgivning skedde på ett språk (tyska) som varken var den anmodade medlemsstatens språk (i *Kyrian* Republiken Tjeckien) eller ett språk som mottagaren förstod. Delgivningen som är aktuell i det nationella målet var avfattad på engelska och käranden, till skillnad från käranden i *Kyrian*, har ingen invändning mot den. Den anmodade myndigheten medger visserligen att dokument som tillåter verkställighet undantagsvis inte ska godtas, men sådana omständigheter måst hänföra sig till dokumentet självt och beröra till exempel det språk som använts eller den person som delgetts dokumentet, och inte utgöra en tvist om faktiska omständigheter i fråga om giltigheten av den underliggande fordran.

34. Den anmodade myndigheten uppger att sakkunnigbevisning avgavs vid den nationella hänskjutande domstolen av en grekisk jurist, som hördes om invändningarna, och ifrågasätter också om bevisningen otvetydigt visade att invändningar av käranden i Grekland var dömda att misslyckas. Käranden kan göra gällande ett åsidosättande av hans grundläggande rättigheter vid de grekiska domstolarna och om nödvändigt få till stånd en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 till EU-domstolen från en grekisk domstol mot vars beslut det inte finns något rättsmedel.

35. Slutligen anser den anmodade myndigheten att det inte är obestridligt att brister i delgivningen alltid är ett absolut försvar enligt irländsk rätt.

36. Den grekiska regeringen medger inte att käranden skulle ha varit förhindrad att göra sina grundläggande rättigheter gällande, inklusive rätten till ett effektivt rättsmedel, om han hade bestritt 2009 års taxeringsbeslut i Grekland. Enligt fast rättspraxis från Symvoulio tis Epikrateias (Högsta förvaltningsdomstolen) förblir det möjligt enligt artikel 66.1 A a i lagen om förvaltningsprocess – trots att det är föreskrivet att fristen för överklagande som regel börjar löpa vid tiden för laglig delgivning av beslutet – att fristen börjar löpa vid den tidpunkt då det visats att personen i fråga var fullt medveten om innehållet i det omtvistade beslutet, antingen på den plats där den föreskrivna delgivningen inte ägde rum eller på den plats där delgivningen som visade sig olaglig ägde rum. [19] Den grekiska regeringen hänvisar också till Europadomstolens praxis i detta avseende. [20]

37. Den grekiska regeringen har invänt mot punkt 16 i beslutet om hänskjutande eftersom de handlingar som skickades till den grekiska ambassaden i Irland, och som den grekiska regeringen medger inte delgavs med framgång, var avfattade på engelska. [21]

38. Beslutet om hänskjutande grundas på den nationella hänskjutande domstolens felaktiga antagande att det finns klara indikationer på att verkställighet i Irland av indrivningsförfarandet avseende böterna skulle utgöra en kränkning av kärandens rättigheter enligt artikel 47 i stadgan och artikel 6 i Europakonventionen.

18 Den anmodade myndigheten hänvisar till punkt 13.1 i regeringsförordning nr 643/2011, Europeiska unionen (Ömsesidigt bistånd vid indrivning av fordringar rörande skatter, avgifter och andra åtgärder) Lagstiftning 2011 (*Iris Oifigiúil*, 16 december 2011).

19 Den grekiska regeringen hänvisar till 986/2016, 169/2015, 3575–7/2013, session med sju ledamöter 2436–7/2012, plenarsession 2034–6/2011, 193, 1309/2006, 3696/2005, 627/2002, session med sju ledamöter 3761/1999, 537–540/1998, 3220/1990, jämför Symvoulio tis Epikrateias (Högsta förvaltningsdomstolen) 1797/2000, 589, 2188/1972.

20 Europadomstolen, 14 januari 2010, *Popovitsi mot Grekland*, CE:ECHR:2010:0114JUD005345107, och Europadomstolen, 28 maj 2009, *Elyasin mot Grekland*, CE:ECHR:2009:0528JUD004692906.

21 I punkt 16 i beslutet om hänskjutande anges att det framgår ”av de bevis som är tillgängliga för den hänskjutande domstolen att handlingarna var avfattade på grekiska och inte hade översatts till engelska i det skedet”.

39. Vid förhandlingen uppgav den grekiska regeringens ombud att om en handling inte delges, vilket var fallet i det nationella målet, eller om den delgivning som skett inte var lagenlig, börjar fristen för en begäran om omprövning i Grekland löpa först från och med den tidpunkt då mottagaren har full kännedom om anklagelserna mot honom. Delgivning som inte uppfyller detta krav kan upphävas av tidsmässiga skäl, och en grekisk domare kan besluta att fristen inte börjar löpa förrän mottagaren har verklig och fullständig kännedom om fordrans innehåll. Käranden kunde således ha begärt att Symvoulio tis Epikrateias (Högsta förvaltningsdomstolen) i enlighet med ovanstående skulle göra en förnyad prövning när han den 14 november 2013 mottog en engelsk översättning av 2009 års taxeringsbeslut, men han vidtog inte någon sådan åtgärd. Om han gjorde det nu skulle hans begäran ha inkommit för sent.

40. Den grekiska regeringen påpekar slutligen att den juridiska expert som hörts av den nationella hänskjutande domstolen inte hänvisade till relevant rättspraxis från grekiska Högsta förvaltningsdomstolen, Högsta kassationsdomstolen och Europadomstolens, vilken nämnda regeringen redogjort för i sina skriftliga inlagor.

41. Kommissionen framhåller att principerna om ömsesidigt förtroende och ömsesidigt erkännande kräver att varje medlemsstat, utom under exceptionella förhållanden, ska anse att de övriga medlemsstaterna respekterar unionsrätten och framför allt de grundläggande rättigheterna som säkerställs i unionsrätten.[22] Principen om ömsesidigt erkännande ges rättsverkan i artiklarna 10.1 och 13 i direktiv 2010/24, enligt vilka medlemsstaterna i princip är skyldiga att på begäran driva in fordringar som avses i ett dokument som medger verkställighet.

42. Emellertid är medlemsstaterna, och därmed också deras domstolar, skyldiga att respektera artikel 47 i stadgan när de tillämpar unionsrätten, vilket är fallet när de verkställer en begäran om indrivning av en fordran som avses i ett dokument som medger verkställighet.[23]

43. På den punkten har EU-domstolen medgett att begränsningar av principen om ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna kan godtas under ”exceptionella förhållanden”, särskilt när det är nödvändigt för att säkerställa respekt för grundläggande rättigheter.[24]

44. Kommissionen konstaterar att på området för erkännande och verkställighet av utländska domar har unionslagstiftaren lyckats förena iakttagande av försvarets rättigheter och rätten till ett effektivt rättsmedel vid domstol å ena sidan, med principen om ömsesidigt erkännande å den andra.[25]

45. Kommissionen stöder sig också på det avsnitt i *Kyrian*-domen som tillåter myndigheter i den anmodade staten att undantagsvis ompröva huruvida verkställighet av ett enhetligt dokument som medger verkställighet, som utfärdats i enlighet med artikel 12 i direktiv 2010/24, skulle strida mot allmän ordning,[26] i förening med Europadomstolens dom i *Avotiņš mot Lettland*.[27] Kommissionen anser att sistnämnda avgörande löser problemet i det nationella målet.

22 Kommissionen hänvisar till yttrande 2/13 (Europeiska unionens anslutning till Europakonventionen) av den 18 december 2014 (EU:C:2014:2454, punkt 191), dom av den 5 april 2016, *Aranyosi och Căldăraru* (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 78).

23 Kommissionen hänvisar i tillämpliga delar till dom av den 5 april 2016, *Aranyosi och Căldăraru* (Mål C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 84).

24 Dom av den 21 december 2011, *N.S.* (C-411/10 och C-493/10, EU:C:2011:865, punkterna 80–82), och dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkterna 82 och 83).

25 Kommissionen hänvisar till artikel 45.1 b i förordning 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, EUT L 351, 2012, s. 1.

26 Dom av den 14 januari 2010, *Kyrian* (C-233/08, EU:C:2010:11, punkt 42).

27 Europadomstolen, 23 maj 2016, *Avotiņš mot Lettland*, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207.

46. Om man tillämpar principerna i *Avotiņš mot Lettland* avseende artikel 6.1 i Europakonventionen och rätten till en rättvis rättegång i ett mål som det nu aktuella, följer att den anmodade medlemsstaten i normala fall är förhindrad att överpröva dokumentets giltighet eller verkställbarhet för det fall att käranden inte har uttömt de inhemska rättsmedlen. I undantagsfall, där den anmodade statens domstol finner det ställt bortom rimligt tvivel att inget effektivt rättsmedel är tillgängligt för den berörda personen i den sökande medlemsstaten, ska rollfördelningen i artikel 14 i direktiv 2010/24 emellertid inte gälla.[28] Följaktligen kan domstolarna i den anmodade medlemsstaten undantagsvis överpröva om verkställighet av dokumentet är särskilt ägnad att leda till ett uppenbart åsidosättande av den grundläggande rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 första stycket i stadgan och en flagrant rättsvägran och, i ett sådant fall, vägra att verkställa begäran om indrivning av fordran.

47. Emellertid utgör vägran att verkställa en begäran på denna grund en sista utväg och den tröskel som ska överskridas är mycket hög. Domstolen i den anmodade staten måste förfoga över bevisning som styrker bortom rimligt tvivel att inget effektivt rättsmedel är tillgängligt och den måste ha vidtagit alla rimliga åtgärder för att nå denna slutsats, inklusive inhämtande av upplysningar från behöriga myndigheter i den sökande medlemsstaten.[29]

V. Bedömning

48. På grundval av följande analys har jag kommit fram till slutsatsen att den hänskjutna frågan ska besvaras nekande. Detta bygger emellertid på brister i förfarandet enligt direktiv 2010/24 och dess föregångare direktiv 2008/55, snarare än på en tillämpning av den rättsliga bedömning som förordats av kommissionen, vilken grundas på obestyrkta misstankar om att käranden skulle ha förvägrats ett effektivt rättsmedel om han hade inlett ett förfarande i Grekland.

A. Inledande synpunkter

1. Principen om ömsesidigt förtroende

49. Enligt principen om ömsesidigt förtroende måste var och en av medlemsstaterna, ”utom under exceptionella omständigheter”, utgå från att ”alla de andra medlemsstaterna iakttar unionsrätten och, särskilt, de grundläggande rättigheter som erkänns i unionsrätten”.[30] Domstolen har emellertid medgett att det finns undantag från denna princip. Exempelvis har den gett stöd till sådana undantag i samband med unionens immigrations- och asylrätt, polisiärt och rättsligt samarbete i brottmål, för det fall att sådana systematiska eller allmänt förekommande brister i en medlemsstat skapar en verklig risk för att en berörd person eller berörda personer skulle utsättas för kränkningar av rättigheter som säkerställs i stadgan, om principen om ömsesidigt förtroende skulle tillämpas automatiskt.[31]

50. Domstolen har också ansett, med avseende på rättsligt bistånd på privaträttens område, att möjligheten att på grund av allmän ordning göra undantag från skyldigheten att erkänna och verkställa en dom som meddelats av en domstol i en medlemsstat, vilken framgick av artikel 34.1 i rådets förordning (EG) 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av

28 Kommissionen hänvisar i tillämpliga delar till Europadomstolen, 23 maj 2016, *Avotiņš mot Lettland*, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, § 121 ff.

29 Kommissionen stöder sig i tillämpliga delar på dom av den 5 april 2016, *Aranyosi och Căldăraru* (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkterna 91–95).

30 Yttrande 2/13 (*Europeiska unionens anslutning till Europakonventionen*) av den 18 december 2014 (EU:C:2014:2454, punkt 191).

31 I fråga om polisiärt och rättsligt samarbete i brottmål se till exempel dom av den 5 april 2016, *Aranyosi och Căldăraru*, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198). I fråga om immigrations- och asylrätt se till exempel dom av den 21 december 2011, *N.S.* (C-411/10 och C-493/10, EU:C:2011:865).

domar på privaträttens område [32] och som nu finns i artikel 45.1 a i förordning 1215/2012, [33] är tillämplig i fall av en uppenbar kränkning av antingen en rättsregel som anses väsentlig inom unionens rättsordning och därför också i rättsordningen i den medlemsstat där erkännande söks, eller av en rättighet som erkänns som väsentlig i den medlemsstatens rättsordning. [34]

51. Det finns emellertid ingenting i handlingarna i förevarande mål som styrker att det i Grekland föreligger brister i fråga om iakttagandet av rätten till en rättvis rättegång eller till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan av sådan omfattning att det, under sådana omständigheter som föreligger i detta mål, skulle utgöra stöd för att göra ett undantag från principen om ömsesidigt förtroende enligt direktiv 2010/24. [35]

52. Med beaktande av de omständigheter som förelåg i det nationella målet finns det exempelvis inget som visar att käranden uteslutits från att delta i förfarandet vid grekiska domstolar. [36] Även om det skulle ha funnits en berättigad missuppfattning hos de irländska domstolarna om att unionsrätten eller nationell rätt, inbegripet regler om tidsfrister för att väcka talan, skulle ha tillämpats felaktigt om käranden hade vänt sig till grekiska domstolar i stället för irländska domstolar, skulle detta inte vara tillräckligt i sig för att, med stöd av ett undantag från principen om ömsesidigt förtroende, utesluta de grekiska domstolarna som behörigt forum för att pröva invändningar mot det omtvistade verkställighetsdokumentet, såsom föreskrivs i artikel 14 och skäl 12 i direktiv 2010/24. [37]

2. Domstolens dom i Kyrian

53. Jag medger däremot att den rättsregel som domstolen utformat i *Kyrian* utgör den norm som ska tillämpas för att avgöra de rättsfrågor som uppkommer i förevarande mål.

54. I *Kyrian* ombads domstolen att beakta konsekvenserna av den (tyska) hänskjutande myndighetens underlåtenhet att förse Kyrian, en tjeckisk medborgare bosatt i Republiken Tjeckien, med dokument på ett språk som han förstod. Berättigade detta Kyrian att invända mot verkställighet av fordran vid de tjeckiska domstolarna i stället för de tyska domstolarna, trots att texten i artikel 12.1 och artikel 12.3 i direktiv 76/308, som var i kraft vid den aktuella tidpunkten, och som nu återspeglas i artikel 14 i direktiv 2010/24, gav vid handen att Kyrian måste framställa sina invändningar vid de tyska domstolarna?

55. I *Kyrian* framhöll domstolen, för det första, att domstolarna i den medlemsstat där den anmodade myndigheten befinner sig undantagsvis kan ompröva huruvida det dokument som medger verkställighet kan verkställas, särskilt med hänsyn till att verkställighet skulle strida mot vederbörande medlemsstats allmänna ordning, och att, när det finns skäl för det, vägra att helt eller delvis lämna bistånd eller göra verkställigheten beroende av att vissa villkor uppfylls. [38]

56. För det andra, och utan att gå närmare in på nyssnämnda undantag, anförde domstolen att domstolarna i den medlemsstat där den anmodade myndigheten finns har behörighet att kontrollera huruvida det dokument som medger verkställighet av fordran har delgetts gäldenären på ett korrekt sätt. Vid tolkningen av uttrycket ”verkställighetsåtgärder” i artikel 12.3 i direktiv 76/308, som nu

32 EGT L 12, 2001, s. 1.

33 EUT L 351, 2012, s. 1.

34 Se till exempel dom av den 16 juli 2015, *Diaego Brands* (C-681/13, EU:C:2015:471, punkt 44 och där angiven rättspraxis). Se även dom av den 19 november 2015, *P* (C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, punkt 39).

35 Jämför dom av den 5 april 2016, *Aranyosi och Căldăraru* (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 88). Det finns ett kort uttalande i beslutet om hänskjutande av innebörd att den hänskjutande domstolen var osäker på om käranden skulle få ett effektivt rättsmedel och en rättvis rättegång i Grekland inom rimlig tid beroende på den utomordentligt långa tid som förflutit [fram till i dag], men detta utvecklades inte vidare vare sig skriftligen eller muntligen.

36 Detta scenario behandlades i dom av den 2 april 2009, *Gambazzi* (C-394/07, EU:C:2009:219, punkterna 27 och 33 och där angiven rättspraxis).

37 Se dom av den 16 juli 2015, *Diageo Brands* (C-681/13, EU:C:2015:471, punkt 49).

38 Dom av den 14 januari 2010, *Kyrian* (C-233/08 EU:C:2010:11, punkt 42).

återspeglas i artikel 14.2 i direktiv 2010/24, noterade domstolen att enligt artikel 5 i direktiv 76/308, som nu ersatts av artikel 8 i direktiv 2010/24, utgörs det första stadiet av verkställigheten inom ramen för ömsesidigt bistånd av att den anmodade myndigheten delger mottagaren samtliga dokument och beslut som kommer från den medlemsstat där den sökande myndigheten är belägen och som gäller en fordran och/eller indrivning av fordran, varvid delgivningen ska utföras på grundval av de uppgifter som tillhandahållits av den sökande myndigheten.[39] Delgivning utgör således en av de verkställighetsåtgärder som avses i artikel 12.3 i direktiv 76/308, och därför är det, i överensstämmelse med denna bestämmelse, vid en behörig instans i den medlemsstat där den anmodade myndigheten år belägen som åtgärder för att bestrida delgivningen ska vidtas.[40]

57. För det tredje fann domstolen att det inte var möjligt att anse att ett dokument som medger verkställighet hade delgivits korrekt när delgivningen skett inom den medlemsstat där den anmodade myndigheten var belägen och på ett språk som mottagaren inte förstod och som inte heller var det officiella språket i den medlemsstaten. Domstolen ansåg att ”delgivningens funktion, i rätt tid, är att göra det möjligt för mottagaren att förstå den delgivna åtgärdens innehåll och orsak och att utöva sina rättigheter”,[41] och att en effektiv delgivning av samtliga dokument och beslut som härrör från den medlemsstat där sökanden befinner sig samtidigt måste respektera de legitima intressena hos mottagarna av dessa delgivningar.[42] Delgivning i Republiken Tjeckien på tyska språket uppfyllde inte dessa krav när det gällde att hävda rättigheter och iakttagande av mottagarnas legitima intressen.

58. Domstolen ansåg att i avsaknad av bestämmelser i direktiv 76/308 som angav konsekvenserna av att delgivning sker på ett annat språk än språket i den anmodade medlemsstaten, ”ankommer det på den nationella domstolen att tillämpa sin nationella rätt, samtidigt som den ska säkerställa gemenskapsrättens fulla verkan. Detta innebär att den nationella domstolen kan vara tvungen att tolka en nationell bestämmelse, som utarbetats med avseende på en rent nationell situation, i syfte att tillämpa den på den gränsöverskridande situationen i fråga”.[43] Detta ansågs endast kunna ske med förbehåll för principerna om likvärdighet och effektivitet.[44]

59. Emellertid fanns det i *Kyrian* inte någon rättslig eller faktiskt olägenhet som kunde rubba ordningsföljden av det bistånd som avses i direktiven 2010/24 och 2008/55, det vill säga först en begäran om upplysningar,[45] därefter den anmodade myndighetens delgivning av den aktuella fordran till mottagaren,[46] följd av begäran om indrivning.[47] I förevarande fall har denna ordning rubbats, eftersom 2009 års taxeringsbeslut mottogs av käranden efter, och inte före, det omtvistade verkställighetsdokumentet. Det bör således övervägas huruvida den omständigheten att den omtvistade fordran inte delgavs *över huvud taget*, förrän efter det att ett enhetligt dokument som medger verkställighet utfärdats och delgivits enligt artikel 12 i direktiv 2010/24, uppfyller de krav som följer av *Kyrian*-domen och som det redogjorts för ovan, med följden att verkställighet av ett enhetligt dokument som medger verkställighet kan bestridas i den anmodade medlemsstaten, trots att det är avfattat på den sökande medlemsstatens språk.

39 Ibid., punkt 46.

40 Ibid., punkt 47.

41 Ibid., punkt 58.

42 Ibid., punkt 57.

43 Ibid., punkt 61 och där angiven rättspraxis.

44 Ibid., punkt 62 och där angiven rättspraxis.

45 Artikel 4 i direktiv 2008/55 och artiklarna 5 och 6 i direktiv 2010/24.

46 Artikel 5 i direktiv 2008/55 och artiklarna 8 och 9 i direktiv 2010/24.

47 Artiklarna 6–18 i direktiv 2008/55 och artiklarna 10–18 i direktiv 2010/24.

3. Stadgan och det nationella målet

60. Så snart en medlemsstat framställer en begäran om en av de former av bistånd som anges i direktiv 2010/24 kommer situationen att ”regleras” av unionsrätten.[48] Det innebär att hela direktiv 2010/24, inklusive artikel 14, ska tolkas i överensstämmelse med allmänna rättsprinciper och grundläggande rättigheter, såsom rätten till ett effektivt domstolsskydd och dess komponenter,[49] vilken återspeglas i artikel 47 i stadgan. Det innebär också att möjligheterna att begära rättslig omprövning av den anmodade statens domstolar inte är begränsade enbart, vilket *Kyrian* kunde leda till att tro, av principerna om effektivitet och likvärdighet.[50]

61. Trots att ruta 7 i det omtvistade verkställighetsdokumentet anger att dagen för ”delgivning av det ursprungliga dokumentet som tillät verkställighet” var den 15 juli 2009 (vilket motsvarar dagen för offentliggörande av den omtvistade fordran i Greklands officiella tidning) anges dessutom i den grekiska regeringens skriftliga yttrande att det parallella försöket med delgivning via den grekiska ambassaden i Dublin misslyckades. Den grekiska regeringens ombud vid förhandlingen uppgav också att käranden inte blev fullständigt informerad om ärendet förrän den 14 november 2013, då han mottog den engelska översättningen av 2009 års taxeringsbeslut.[51]

62. Jag godtar därför att dagen för delgivning av den omtvistade fordran i en form som var tillräckligt detaljerad för att käranden skulle ha en rimlig möjlighet att försvara sig effektivt, såsom krävs enligt artikel 47 i stadgan,[52] var den 14 november 2013, då han mottog en engelsk översättning av 2009 års taxeringsbeslut.

B. Förfarandet enligt direktiven 2010/24 och 2008/55

63. Det följer av fast rättspraxis att vid tolkningen av en unionsbestämmelse ska inte bara lydelsen beaktas utan också sammanhanget i vilket den förekommer och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i.[53] För att säkerställa att direktiv 2010/24 får full verkan och tolkas självständigt ska hänsyn huvudsakligen tas till direktivets systematik och syften.[54]

64. Såsom sagts tidigare slog domstolen i *Kyrian* fast att ”det första stadiet” vid verkställighet i samband med ömsesidigt bistånd är den anmodade myndighetens delgivning av alla dokument och beslut som härrör från den medlemsstat i vilken den sökande myndigheten är belägen och som gäller en fordran och/eller dess indrivning, varvid delgivningen ska ske på grundval av upplysningar som tillhandahålls av den sökande myndigheten.[55] Såsom kommer att visas nedan måste detsamma nödvändigtvis gälla när en medlemsstat försöker delge en fordran utan bistånd av en anmodad myndighet, vilket är fallet i förevarande mål.

48 Dom av den 7 mars 2017, *X och X* (C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, punkt 45). Se på liknande sätt, med avseende på direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG (EUT L 64, 2011, s. 1), dom av den 16 maj 2017, *Berlioz Investment Fund* (C-682/15, EU:C:2017:373, punkterna 32–42).

49 Se nedan punkt 72.

50 Se ovan punkt 58.

51 Jag noterar att, i avsaknad av en begäran om ömsesidigt bistånd, eller någon annan unionsrättslig åtgärd av betydelse för tvisten, är en underrättelse genom offentliggörande i Greklands officiella tidning en rent intern angelägenhet i denna medlemsstat och att invändningar mot denna publicering därför kommer att bedömas uteslutande enligt den medlemsstatens lag. Se dom av den 26 februari 2013, *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107, punkt 60), och dom av den 26 februari 2013, *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 29).

52 Domstolen ansåg i punkt 100 i dom av den 18 juli 2013, *Kommissionen/Kadi m.fl.* (C-584/10 P, C-593/10 P, C-595/10 P, EU:C:2013:518), att artikel 47 i stadgan kräver tillhandahållande av tillräcklig information ”för att den berörde ska kunna ta till vara sina rättigheter under bästa möjliga förutsättningar och, med kännedom om samtliga omständigheter, kunna avgöra huruvida det finns anledning att väcka talan vid behörig domstol samt för att behörig domstol fullt ut ska kunna genomföra laglighetskontrollen av det aktuella beslutet”.

53 Exempelvis dom av den 16 juni 2013, *MA m.fl.* (C-648/11, EU:C:2013:367, punkt 50 och där angiven rättspraxis).

54 Dom av den 14 januari 2010, *Kyrian* (C-233/08, EU:C:2010:11, punkt 35).

55 Se ovan punkt 56.

65. Denna påbjudna ordning återspeglas också i systematiken i de båda direktiven 2010/24 och 2008/55, som anger en ordningsföljd för bistånd genom utbyte av upplysningar,[56] sedan delgivning,[57] därefter indrivning,[58] och i det förhållandet att båda direktiven hindrar en begäran om indrivning om fordran i sig och/eller dokumentet som medger verkställighet[59] bestrids i den sökande medlemsstaten.[60] Detta innebär att delgivning av fordran måste föregå begäran om dess indrivning och verkställighet.

66. Dessutom innehåller såväl kommissionens genomförandeförordning nr 1189/2011[61] som dess föregångare kommissionens förordning (EG) nr 1179/2008,[62] vilka anger de genomförandeåtgärder som åtföljer direktiv 2010/24 respektive 2008/55, standardiserade och kronologiskt ordnade formulär som ska användas vid delgivning och indrivning.[63]

67. Det framgår av förarbetena till direktiv 2010/24 att i kommissionens ursprungliga förslag betonades kommissionens vilja att ”förenkla och klargöra gemenskapsrätten”,[64] och att syftet med direktiv 2010/24 är, såsom anges i ett av skälen, att tillhandahålla ett ”enhetligt” system för bistånd med indrivning inom den inre marknaden.[65]

68. Det framgår emellertid av lydelsen av artiklarna 4 och 5 i direktiv 2008/55, det vill säga de bestämmelser om ömsesidigt bistånd som var i kraft vid den aktuella tidpunkten, att de grekiska myndigheterna inte var skyldiga att begära hjälp från de irländska myndigheterna för att få fram mer information om kärandens adress än den som fanns i deras handlingar, eller att begära att de irländska myndigheterna skulle delge käranden 2009 års taxeringsbeslut.[66] Båda dessa funktioner är enligt artiklarna 4 och 5 i direktiv 2008/55 beroende av en ”begäran av den sökande myndigheten” och funktionernas fakultativa karaktär har bibehållits i direktiv 2010/24.[67]

69. Om resultatet av att dessa möjligheter inte utnyttjas är att den första fasen för delgivning inte äger rum förrän efter det att ett enhetligt dokument som medger verkställighet har utfärdats i enlighet med artikel 12 i direktiv 2010/24, kan verkställigheten av fordran emellertid bestridas, enligt vad som framgår av domen *Kyrian*, vid domstolarna i den anmodade staten. Dessa domstolar förblir fria att tillämpa den medlemsstatens rätt under förutsättning att tillämpningen står i överensstämmelse med allmänna rättsprinciper och grundläggande rättigheter som är av relevans för verkställighetsförfarandet (exempelvis rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan), jämte principerna om likvärdighet och effektivitet.[68]

56 Se ovan fotnot 47.

57 Se ovan fotnot 46.

58 Se ovan fotnot 47.

59 ”Dokumentet som medger verkställighet” är något annat än ”det enhetliga dokumentet som medger verkställighet” som grundas på artikel 12 i direktiv 2010/24. Det senare dokumentet är det som används vid begäran om indrivning.

60 Artikel 11 i direktiv 2010/24 och artikel 7 i direktiv 2008/55.

61 Förordning av den 18 november 2011 om närmare föreskrifter för genomförandet av vissa bestämmelser i rådets direktiv 2010/24 (EUT L 302, 2011, s. 16).

62 Förordning av den 28 november 2008 om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i rådets direktiv 2008/55 (EUT L 319, 2008, s. 21).

63 Kommissionens förordning (EG) nr 1179/2008 innehöll ett formulär för begäran om upplysningar, men detta infördes inte i förordning nr 1189/2011.

64 KOM (2006) 605 slutlig av den 19 oktober 2006, s. 2, Bryssel.

65 Se skäl 20.

66 Jämför det obligatoriska systemet som inrättats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 2007, s. 79). För en senare diskussion hänvisas till dom av den 2 mars 2017, *Henderson* (C-354/15, EU:C:2017:157).

67 Se artiklarna 5, 8 och 10 i direktiv 2010/24. Det kan anmärkas att den uppmjukning av villkoren för att sökande myndigheter ska kunna begära bistånd med delgivning som skett i artikel 8 i direktiv 2010/24 EU, i jämförelse med artikel 5 i direktiv 2008/55, inte var i kraft när taxeringsbeslutet antogs den 27 april 2009.

68 Se ovan punkt 60.

70. I annat fall skulle medlemsstaterna ha möjlighet att avhjälpa sina egna oegentligheter avseende delgivning av en fordran genom att helt enkelt utfärda ett enhetligt dokument som medger verkställighet enligt artikel 12 i direktiv 2010/24 och påbörja indrivningsförfarandet.

71. Såsom kommer att visas nedan, stöds denna analys av domstolens rättspraxis om försvarets rättigheter med avseende på rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan.

C. Åsidosättande av artikel 47 i stadgan

72. Principen om ett effektivt domstolsskydd av de rättigheter som tillkommer enskilda personer enligt unionsrätten, och som säkerställs i artikel 47 i stadgan, omfattar olika delar – särskilt rätten till försvar, principen om parternas likställdhet i processen, rätten till domstolsprövning, samt rätten att erhålla rådgivning och att låta sig försvaras och företrädas.[69] Principen om parters likställdhet i processen, enligt vilken varje part måste ges en rimlig möjlighet att framlägga sin sak under förhållanden som inte försätter honom i ett klart underläge i förhållande till motparten[70], gäller enligt unionsrätten i såväl förvaltningsrättsliga förfaranden som civilrättsliga förfaranden.[71]

73. Domstolen har också ansett att frågan om det förelegat en kränkning av försvarets rättigheter och av rätten till ett effektivt domstolsskydd måste bedömas mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall, däribland handlingarnas natur, det sammanhang i vilket de antogs och de rättsregler som var tillämpliga i ärendet.[72]

74. Om ordningsföljden för upplysningar, delgivning och begäran om verkställighet kastades om, så att delgivning av en fordran kunde ske efter utfärdandet av ett enhetligt dokument som medger verkställighet, skulle problem nästan oundvikligen uppkomma angående huruvida rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan har iakttagits. De omständigheter som ligger till grund för det nationella målet utgör ett exempel på detta.

75. Respekt för försvarets rättigheter är en allmän princip i unionsrätten som är tillämplig när myndigheter har för avsikt att i fråga om en person vidta en åtgärd som kommer att påverka vederbörande negativt. Enligt denna princip måste personer som kan bli föremål för beslut som i stor utsträckning berör deras intressen ges tillfälle att effektivt ge uttryck för sin uppfattning om den information på vilken myndigheterna avser att grunda sitt beslut. Medlemsstaternas myndigheter är skyldiga att handla i enlighet härmed när de antar beslut som omfattas av unionsrätten, även om den unionslagstiftning som är tillämplig inte uttryckligen anger ett sådant krav på förfarandet.[73]

69 Dom av den 26 juli 2017, *Sacko* (C-348/16, EU:C:2017:591, punkt 32 och där angiven rättspraxis).

70 Europadomstolen, 23 maj 2016, *Avotiņš mot Lettland*, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, § 119.

71 Se till exempel dom av den 28 juli 2016, *Ordre des barreaux francophones and germanaphone m.fl.* (C-543/14, EU:C:2016:605, punkterna 40–42).

72 Dom av den 26 juli 2017, *Sacko* (C-348/16, EU:C:2017:591, punkt 41 och där angiven rättspraxis).

73 Dom av den 17 december 2015, *WebMindLicenses* (C-419/14, EU:C:2015:832, punkt 84 och där angiven rättspraxis).

76. Vid förhandlingen uppgav den grekiska regeringens ombud att käranden i juli 2002, med den engelska översättningen och annan hjälp, hade informerats om den tullutredning som ledde till 2009 års taxeringsbeslut. Han valde emellertid att inte tillkännage sin uppfattning vid den tidpunkten. Om han hade meddelat sin syn på saken, och detta bestrids i hans skriftliga yttrande, skulle ingen fråga uppkomma om brist på respekt för försvarets rättigheter under detta tidiga stadium av förfarandet. [74]

77. Under alla förhållanden uppkom senare problem avseende respekten för rätten till försvar jämte rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan, eftersom 2009 års taxeringsbeslut, och därmed detaljerna i den omstridda fordran, inte delgavs käranden förrän *efter* det att den anmodade myndigheten hade delgett honom det omtvistade verkställighetsbeslutet. Sistnämnda handling åtföljdes av betalningskravet av den 14 november 2012 från den anmodade myndigheten, trots att käranden inte delgavs detaljerna i den omstridda fordran förrän ett år senare då han mottog den engelska översättningen av 2009 års taxeringsbeslut.

78. Denna ordningsföljd försatte käranden i en mycket oförmånlig ställning i förhållande till den sökande myndigheten, eftersom käranden inte var kapabel ”att förstå föremålet och grunderna för den delgivna handlingen samt att göra gällande sina rättigheter”, såsom krävs enligt domstolens avgörande i *Kyrian*, [75] när han den 14 november 2012 mottog betalningskravet från den anmodade myndigheten och detta krav endast innehöll det omtvistade verkställighetsdokumentet.

79. Det är vidare klarlagt i domstolens rättspraxis, trots att den utvecklats med avseende på civilrättsligt samarbete, att rätten till en rättvis rättegång, som skyddas av artikel 47 i stadgan, kräver att ett domstolsavgörande innehåller en motivering, för att svaranden ska kunna förstå skälen till att domstolen har dömt till dennes nackdel och på ett ändamålsenligt och effektivt sätt föra talan mot ett sådant avgörande. [76] Detsamma måste nödvändigtvis gälla vid tolkningen av direktiv 2010/24 och konsekvenserna av en medlemsstats underlåtenhet att använda sig av den möjlighet till bistånd vid delgivning av fordringar som nu föreligger enligt artiklarna 8 och 9 i direktiv 2010/24. [77]

80. Käranden i det nationella målet bereddes inte en rimlig möjlighet att föra sin talan, eftersom det omtvistade verkställighetsdokumentet i huvudsak endast innehöll följande information: den omtvistade fordrans belopp, uppgift om att fordran avsåg tullavgifter, uppgift om vilken medlemsstat fordran kom ifrån, datum då den omtvistade fordran uppstod och datum då den blev verkställbar, (påstått) datum för delgivning av det ursprungliga dokumentet som medger verkställighet (som i förevarande fall var 2009 års taxeringsbeslut), samt adressen till det ansvariga tullkontoret. Denna knapphändiga information förvärrades av den långa tid som förflutit mellan de omständigheter som låg till grund för den omtvistade fordran, vilka hade inträffat i juli 2002, och den sökande myndighetens delgivning av 2009 års taxeringsbeslut i engelsk översättning i november 2013. Dessa faktorer medförde att käranden inte kunde förstå föremålet för fordran eller de åtgärder som vidtagits gentemot honom. [78]

74 I domen av den 3 juli 2014, *Kamino International Logisitics and Datema Hellmann Worldwide Logistics* (C-129/13 och C-130/13, EU:C:2014:2041, punkt 29) uppgav domstolen att rätten till god förvaltning enligt artikel 41 i stadgan och rätten till försvar enligt artikel 48 i stadgan gällde för myndigheter i medlemsstaterna som tillämpade gemenskapens tullkodex. I dom av den 17 juli 2014, i domen i *YS m.fl.* (C-141/12 och C-372/12, EU:C:2014:2081, punkt 67), uttalade domstolen emellertid att artikel 41 i stadgan endast gäller för unionens institutioner, organ och byråer. Se även dom av den 17 december 2015, *WebMindLicenses* (C-419/14, EU:C:2015:382, punkt 83), där domstolen tillade att artikel 48 i stadgan skyddar oskuldspresumtionen och rätten till försvar enbart i fråga om en person ”som har blivit anklagad”. För en senare diskussion om räckvidden av artikel 41 i stadgan, jämte de allmänna rättsprinciperna om respekt för rätten till försvar och rätten till god förvaltning, se generaladvokat Michel Bobeks förslag till avgörande i *Ispas* (C-298/16, EU:C:2017:650, punkterna 74–91).

75 Se ovan punkt 57.

76 Dom av den 6 september 2012, *Trade Agency* (C-619/10, EU:C:2012:531, punkt 53 och där angiven rättspraxis). Se även dom av den 23 oktober 2014, *flyLAL-Lithuanian Airlines* (C-302/13, EU:C:2014:2319, punkterna 51 och 52).

77 Se för ett liknande resonemang, med avseende på artikel 6.1 i Europakonventionen, Europadomstolen, 31 maj 2016, *Gankin m.fl. mot Ryssland*, CE:ECHR:2016:0531JUD000243006, § 39. Processparter måste ”beredas adekvata möjligheter att föra sin talan effektivt”.

78 Beslut av den 28 april 2016, *Alta Realitat* (C-384/14, EU:C:2016:316, punkt 86).

81. Bristen på detaljer i det omstridda verkställighetsdokumentet rörande den information som käranden erhållit respekterar inte det centrala innehållet i vare sig rätten till ett effektivt domstolsskydd eller rättvisekraven i artikel 47 i stadgan och proportionalitetsprincipen, vilka enligt artikel 52.1 i stadgan måste respekteras om begränsningen av en rätt i stadgan ska vara lagenlig. [79]

82. Inte heller kan tillhandahållandet av en adress i det omtvistade verkställighetsdokumentet, varifrån käranden kunde erhålla ”ytterligare information om fordran”, [80] avhjälpa underlåtenheten att delge den omstridda fordran. Det finns ingen sådan skyldighet i den irländska förordningen varigenom direktiv 2010/24 implementerades, [81] och inte heller kan någon sådan skyldighet grundas på eller härledas direkt från direktiv 2010/24, eftersom det direktivet inte kan ge upphov till skyldigheter för enskilda. [82]

83. Med hänsyn härtill kan käranden inte kritiseras för att han tog kontakt med den anmodade myndigheten, genom att hänvända sig till irländska ombud, mellan den 28 november 2012 och den 14 maj 2014 för att få närmare upplysningar om ärendet. Inom ramen för denna kontakt framställde kärandens ombud en specifik begäran om att den anmodade myndigheten skulle vidarebefordra 2009 års taxeringsbeslut till dem.

84. Inte heller kan käranden kritiseras för att han den 19 november 2015 sökte juridisk rådgivning från en grekisk jurist för att få veta om det var för sent enligt grekisk lag att överklaga 2009 års taxeringsbeslut. Genom den rådgivning han fick den 19 november 2015 fick han dessutom uppfattningen – berättigad eller inte – att tidsfristen för att angripa 2009 års taxeringsbeslut hade löpt ut.

85. Den sökande myndigheten kunde ha uppfyllt kraven i stadgan genom att ha påfört det administrativa bötesstraffet samtidigt med domen i brottmålet och på så sätt ha undvikit osäkerhet om huruvida principen *ne bis in idem* enligt artikel 50 i stadgan respekterades (se vidare nedan punkt 90).

86. Den sökande myndigheten kunde också ha beslutat att påföra käranden den omtvistade fordran tidigare än sex år och sex månader efter det att käranden frikändes i brottmålet, särskilt med hänsyn till att direktiv 2010/24 innehåller en tidsgräns i fråga om biståndsframställningar, vilket kan anses innebära en skyldighet för sökande medlemsstater att handlägga ärendena skyndsamt och effektivt. Artikel 18.2 i direktiv 2010/24 befriar den anmodade myndigheten från skyldigheten att ge bistånd i de former som behandlas i artiklarna 5 och 7–16, ”om den ursprungliga begäran om bistånd enligt artikel 5, 7, 8, 10 eller 16 görs för fordringar som är äldre än fem år, beräknat från den dag då fordran skulle ha betalats i den sökande medlemsstaten till den dag den ursprungliga begäran om bistånd gjordes”. Detta skulle ha förhindrat komplikationer avseende dröjsmål och artikel 47 i stadgan.

87. När den sökande myndigheten, i juni 2009, till slut valde att delge käranden 2009 års taxeringsbeslut, kunde den ha begagnat sig av möjligheten i direktiv 2008/55 – som var det direktiv om ömsesidigt bistånd som var i kraft vid den relevanta tidpunkten – för att från den anmodade myndigheten få mera precisa uppgifter om kärandens adress (artikel 4), och för att förmå den anmodade myndigheten att informera käranden om kravet (artikel 5). Detta skulle ha undanröjt de svårigheter som uppkommit i fråga om iakttagande av rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan.

79 Dom av den 27 september 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, punkt 62).

80 Ruta 8 i det omtvistade verkställighetsdokumentet.

81 Regeringsförordning nr 643/2011, se ovan fotnot 18.

82 Se senast dom av den 10 oktober 2017, *Farrell* (C-413/15, EU:C:2017:745, punkt 31 och där angiven rättspraxis). Även i samband med förordning nr 44/2001 har domstolen framhållit att artikel 34.2 i den förordningen, som gäller tredskodomar meddelade mot en utebliven svarande, ”innebär emellertid inte att svaranden är skyldig att vidta nya åtgärder som går längre än vad som kan anses utgöra normal omsorg i försvaret av sina rättigheter, som exempelvis att ta reda på innehållet i en dom som meddelats i en annan medlemsstat”. Se dom av den 7 juli 2016, *Lebek* (C-70/15, EU:C:2016:524, punkt 40).

88. Om den sökande myndigheten hade gjort detta skulle den anmodade myndigheten, när den en gång hade mottagit det omtvistade verkställighetsdokumentet, ha fått full vetskap om tvisten, och den ordningsföljd som var föreskriven i direktiv 2010/24 och dess föregångare i fråga om informationsutbyte, delgivning och begäran om verkställighet skulle då ha respekterats. Hänvändelse till den grekiska ambassaden och avsändandet av den ovan beskrivna ”inbjudan” [83] säkerställde inte delgivning på sådana villkor som garanterade att artikel 47 i stadgan iakttogs.

89. Det är därför min uppfattning att den begäran som skickades av den anmodade myndigheten den 14 november 2012 utgjorde en verkställighetsåtgärd i den mening som avses i artikel 14.2 i direktiv 2010/24, en åtgärd som vidtogs av den anmodade myndigheten under förhållanden som inte var förenliga med rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan eftersom den överlämnades till käranden innan han hade delgetts den omtvistade fordran. Alternativt får den anmodade medlemsstatens myndigheters behörighet enligt artikel 14.1 i direktiv 2010/24 i fråga om tvister rörande verkställighetsdokument anses förutsätta att den ordningsföljd för begäran om upplysningar, delgivning och verkställighet som inrättats genom detta direktiv har iakttagits, oberoende av lydelsen av artikel 14.1 och skäl 12 i direktiv 2010/24. Är denna förutsättning inte uppfylld, ska de behöriga instanserna i den anmodade staten övervaka att verkställighetsförfarandet är förenligt med artikel 47 i stadgan.

90. Utrymmet för de irländska domstolarnas prövning i det nationella målet sträcker sig däremot inte till att omfatta frågan huruvida fordran är förenlig med principen *ne bis in idem* (artikel 50 i stadgan), som behandlats av Europadomstolen i dess dom i *Kapetanios m.fl. mot Grekland*, [84] eller om den omtvistade fordran i realiteten rör en anklagelse för brott och inte någon av de fordringar som uppräknas i artikel 2 i direktiv 2010/24. Att utvidga den nationella hänskjutande domstolens behörighet utöver vad som följer av att den sökande myndigheten, innan den har delgett den omstridda fordran, har utfärdat ett enhetligt dokument som medger verkställighet skulle strida mot innehållet i ömsesidigt bistånd som en strukturell unionsrättslig princip.

VI. Avslutande anmärkningar

91. Enligt handlingarna i målet begär käranden skadestånd från den anmodade myndigheten på ett antal olika grunder. Eftersom ingen fråga har hänskjutits om de unionsrättsliga aspekterna av denna del av tvisten, är det tillräckligt att säga att det inte finns något i handlingarna i målet som tyder på att något av kriterierna för detta slags skadeståndsansvar, vilka fastställts i domstolens praxis, har visats vara uppfyllt. [85]

VII. Slutsats

92. På grundval av föregående överväganden anser jag att den fråga som hänskjutits av High Court of Ireland ska besvaras på följande sätt:

Under de omständigheter som föreligger i det nationella målet och med hänsyn till unionsrättens fulla verkan utgör artikel 14.1 och artikel 14.2 i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder inte hinder för en nationell domstol, vid avgörande av huruvida ett ’enhetligt dokument som medger verkställighet’ är verkställbart, att

83 Se ovan punkterna 15 och 16.

84 Europadomstolen, 30 april 2015 *Kapetanios m.fl. mot Grekland*, CE:ECHR:2015:0430JUD000345312.

85 Se nyligen till exempel dom av den 28 juli 2016, *Tomášová* (C-168/15, EU:C:2016:602, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

(i) tillämpa rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna med avseende på begäran om verkställighet,

(ii) beakta ändamålen med direktiv 2010/24 för att ge ömsesidigt bistånd under iakttagande av rätten till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan.